ΟΙ ΣΠΑΡΑΓΜΟΙ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΥΠΟ ΧΑΡΗ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Δὲν χορεύσε λοιπὸν ἀμφιβολία. Βρισκόταν στὰ νύχια τοῦ Λαμπίρη. Ὁ πατέρας τῆς Ρόζας τὸν εἶχε πιάσει καὶ τὸν κατεδίκασε νὰ πεθάνη ἐκεῖ μέσα σὰ σκύλος !...

Στὴν περίστασι αὐτή, τὴν τόσο δεινή, ὁποιοσδήποτε ἄλλος θὰ παρέλυε ἀπὸ τρόμο. Θάπεφτε σὲ μαύρη ἀπελπισία. Μὰ ὁ Γαλάζης δὲν τἄχασε. δὲν λιγοψύχησε. Ἀρκεῖ νἄχε ξεφύγει ἡ Ρόζα μὲ τοὺς φίλους του. Ὅσο γι' αὐτόν ; Δὲν θὰ περίμενε βέβαια τὸ θάνατο μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια. Θὰ προσπάθαγε νὰ ἐλευτερωθῆ, μὲ κάθε τρόπο...

Νὰ ἐλευτερωθῆ... Αὐτὸ ἦταν μιὰ κουβέντα. Πῶς ὅμως ;

Πῶς ξεφεύγει κανένας μέσα ἀπ' τὸ πέτρινο αὐτὸ κλουβί, που ποιός ξέρει, ἀπὸ ποιοὺς κατασιητάς τοῦ νησιοῦ, ἀπὸ ποιοὺς Φράγκους ἢ Ἐνετοὺς ἄρχοντας χτίστηκε...

Οἱ τοίχοι εἶνε χοντροὶ καὶ γεροί, θεμελιωμένα μὲ μεγάλα, τετράγωνα λιθάρια. Χοντρὰ σίδερα συγκρατοῦν τοὺς ὀγκολίθους αὐτοὺς ἐδῶ κι' ἐκεῖ.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Πρόκειται γιὰ ἕνα ὑπόγειο κάστρου, πύργου ἢ μοναστηριοῦ μεσαιωνικοῦ. Πάνω στὰ θεμέλια τοῦ μεσαιωνικοῦ χτιρίου χτίστηκε κατόπιν τὸ σπίτι τοῦ φίλου τοῦ Λαμπίρη. Καὶ μέσα στὴν πέτρινη αὐτὴ τρύπα βρίσκεται τώρα ριγμένος, ἄοπλος, νηστικὸς καὶ δυψασμένος ὁ Ἀνδρέας Γαλάζης !...

Ἀ, τὸν ἀνανδρο τὸ Λαμπίρη !...

Ὁ Ἀνδρέας κάθεται πανω σ' ἕνα ἀδειανὸ κιβώτιο, ἀδιαφορῶντας γιὰ τὶς σκόνες καὶ τὶς ἀράχνες π' ἀπλώνονν γύρω τὰ γκρίζια, πένθιμα σεντόνια τους, στηρίζει τὸ κεφάλι του ἀνάμεσα στὰ χέρια του καὶ σκέφτεται. Θ' ἀφήση λοιπὸν τὶ κόκκαλά του μέσα στὸ βρωμοϋπόγειο αὐτό, μέσα σ' αὐτὴ τὴν τρομερὴ φυλακή, ποὺ ὅσο κι' ἂν φωνάξη δὲν θὰ τὸν ἀκούσῃ κανένας ;

Μεγάλα ποντίκια πηδᾶνε γύρω του, ἑρπετὰ καὶ σκορπιοὶ σαλεύονν μέσα στὴν ἐγρασία...

Ὅλ' αὐτὰ τὸν ἐκνευρίζονν περισσότερο, τὸν κάνον ἔξω φρενῶν. Δαγκώνει τὶς γροθιές του, τὰ μάτια του βουρκώνον, τρίζει τὰ δόντια του καὶ μουγγρίζει :

— Κακοῦργε Λαμπίρη !... Δολοφόνε !... Ἀνανδρε !... Ἄς βγῶ ἀπὸ δῶ μέσα καὶ θὰ μοῦ τὸ πληρώσῃς ἀκριβά, ἀχρεῖε. παληάνθρωπε, φονιᾶ !...

Θυμᾶται ἔπειτα τὴ Ρόζα του, ἡ σκέψι του πετάει σ' αὐτή. Ποῦ νάναι τώρα ; Νἄφτασαν στὸν Πειραιᾶ ;

— Ρόζα μου, γλυκιά μου ἀγάπη, δὲν θὰ μᾶς χωρίσονν ὅ,τι καὶ νὰ κάμον. Θὰ βγῶ ἀπὸ δῶ μέσα μὲ κάθε θυσία καὶ θὰ τρέξω κοντά σου. ἀγάπη μου !... Πονεμένη μου, φτωχή μου Ρόζα, βασανισμένη μου ἀγάπη. ἡ σκέψι μου εἶνε μαζύ σου... Κι' ἂν πεθάνω, ἂν πεθάνω δῶ μέσα. ἀγάπη μου, θὰ σβύσω ψιθυρίζοντας τ' ὄνομά σου στέλνοντάς σου τὰ τελευταῖα μου φιλιά, ἀνάμεσα ἀπὸ βοινὰ καὶ θάλασσες.... Ρόζα... Ρόζα !...

Ἡ θύμησι τῆς ἀγαπημένης του τοῦ δίνει δυνάμεις. Πονάει ὅλο του τὸ κορμὶ ἀπ' τὸ γκρέμισμα ποὔπαθε, πεινάει, διψάει, ὁ λάρυγγάς του εἶνε κατάξερος, μὰ τί τὸν νοιάζει ; Ἄς ξεφύγῃ μονάχα. Ἄς γλυτώσῃ... Ἄς βγῆ ἔξω στὸν ἀέρα, στὸν ἥλιο, στὸ φῶς... Τοῦ πῆραν βέβαια ὅλα τὰ λεφτὰ ποὔχε ἐπάνω του. Τὸν γδύσανε. Μὰ ἔγνοια τους... Δὲν εἶνε τάχα μπορεμ ; Χάνεται ἕνας καλλιτέχνης ἔτσι εὔκολα ;

Τριγυρίζει τώρα ὅλο τὸ ὑπόγειο καὶ κυττάει ἀπὸ ποῦ μπορεῖ νὰ ξεφύγῃ. Ἡ πόρτα εἶνε γερή. Δὲν ἔχει νὰ ἐλπίζῃ νὰ βγῆ ἀπὸ δαύτη. Ὁ φεγγίτης ; Κι' αὐτὸς εἶνε ψηλὰ καί, τὸ χειρότερο, ἔχει σιδερένιες χοντρὲς κιγκλίδες. Τότε ;.... Θὰ ψοφήσῃ μέσα στὸν ὑπόγειο αὐτὸ τάφο, σὰν ποντικὸς στὴ φάκα ;...

Δὲν τοῦ μένει παρὰ νὰ ἐξερευνήση τὶς σκοτεινὲς γωνίες τοῦ ὑπογείου. Πῶς ὅμως ; Χρειάζεται φῶς. Φῶς γιὰ νὰ βλέπη καὶ γιὰ νὰ φοβίση τὰ ποντίκια καὶ τὰ ἑρπετὰ νὰ φύγονν μακρυά.

Φῶς !.....

Στὴ σκέψι αὐτή, μιὰ ἄλλη σκέψι μπαίνει στὸ μυαλό του καὶ τοῦ παγώνει τὸ αἷμα. Ἂν ἀναγκαστῆ νὰ μείνη τὴ νύχτα αὐτὴ μέσα στὸ ὑπόγειο, ἂν δὲν μπορέση νὰ ξεφύγῃ. ποῦ θὰ πλαγιάσῃ. κατάκοπος κι' ἐξαντλημένος καθὼς εἶνε ; Κατάχαμα ; Καὶ τὸ κρύο ; Ἡ ὑγρασία ποὺ φτάνει ὡς τὸ μεδοῦλι ; Τὰ ποντίκια, τὰ ἑρπετά. τὰ χίλια δυὸ ζοῦφια τῆς κατακόμβης αὐτῆς ;...

Ἄ. γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, νὰ φύγῃ. νὰ τὸ σκάσῃ. νὰ ἐλευτερωθῆ μὲ κάθε τρόπο !... Ἀλλοιῶς εἶνε προτιμώτερη ἡ αὐτοκτονία. Νὰ σκίσῃ τὸ πουκάμισό του. νὰ τὸ κάμῃ λωρίδες καὶ νὰ ἀνιγῆ μ' αὐτες νὰ ηουχάσῃ...

Κι' ἡ Ρόζα ; Ἡ πολυαγαπημένη του, ποὺ τὸν περιμένει μὲ χτυποκάρδι ; Ἡ Ρόζα ;... Ἡ Ρόζα. Θεέ μου !....

Ὁ Ἀνδρέας ψάχνει γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ τὶς τσέπες του. Ψαχουλεύει παντοῦ, νευρικα. ἀνυπόμονα, μ' ἀγωνία ἀπεγίρατῃ. Ἕνα—δυὸ σπίρτα, ἂς εὕρισκε μερικὰ σπίρτα. ἕνα σπίρτο μονάχα ἔστω καὶ θὰ εὐλογοῦσε τὸ Θεὸ σ' ὅλη του τὴ ζωή. Μὰ ὄχι, ἡ τσέπες του εἶνε ἀδειανές. Μ' ἕνα σπίρτο, θὰ μποροῦσε μὲ τὰ παληόξυλα τοῦ ὑπογείου ν' ἀνάψῃ φωτιὰ ἴσως. Θὰ φώτιζε ἐδῶ καὶ κεῖ, στὶς σκοτεινὲς γωνίες. Καὶ στὸ τέλος, ἂν ἀπελπιζόταν. θἄβαζε φωτιὰ σ' ὅλα τἄχρηστα ἐπιπλα, τὰ σωριασμένα κεῖ μέσα. Θἄκανε τὸ σπίτι αὐτὸ στάχτη. Ἐκτὸς ἂν ἔτρεχαν νὰ σβύσοιν τὴ φωτιὰ καὶ τὸν ἐλευτέρωναν. Ἦταν μιὰ λύσις θαυμασία αὐτή. Ἐλευθερία ἢ Θάνατος !...

Δυὸ μορφὲς παρουσιάστηκαν ἄξαφνα ψηλὰ στὸ φεγγίτη...

Ὁ Γαλάζης βηματίζει πάνω-κάτω φρενιασμένος.

— Ἕνα σπίρτο !... Ὅλη μου τὴ ζωὴ γιὰ ἕνα σπίρτο !... μοιρμουρίζει μέσ' ἀπ' τὰ σφιγμένα του δόντια.

Πόσες φορές, κακοκοκοῦρῆς ὅπως ἦταν, σὰν καλλιτέχνης. δὲν εὕρισκε παραρριγμένα σπίρτα στὶς τσέπες του, κι' ἄλλα μικροπράγματα, λησμονημένα ἀπὸ καιρό ! Καὶ τώρα ; Τώρα ποὺ ἕνα σπίρτο ἄξιζε ὅσο καὶ μιὰ ζωή, δὲν τοῦρισκε, ὅσο κι' ἂν ψαχνόταν. Αὐτοὶ οἱ ἀχρεῖοι, τοὔχανε κινάξει γιὰ καλὰ τὶς τσέπες.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ σκέφτηκε νὰ παραγάγῃ φωτιά. βάζοντας σ' ἐνέργεια τὴ μέθοδο τῶν ἀγρίων. Τρίβοντας τόνα ξύλο πάνω στ' ἄλλο. Στρώθηκε ἀμέσως κάτω κι' ἄρχισε νὰ τρίβῃ δυὸ σανίδια μὲ λύσσα. Μὰ δὲν ἄργησε ν' ἀπελπιστῆ. Τὸ πείραμα δὲν πετύχαινε. Ἦταν τόσο ἐξαντλημένος ἄλλωστε κι' ἡ δουλειὰ αὐτὴ ἤθελε μπράτσα γερά....

Ἀφανισμένος πειά, βλέποντάς τα ὅλα μαῦρα, περμένοντας μ' ἀγωνία τὴ νύχτα, τσίτσοε τ' αὐτιά τοῦ μήπως ἀκούσῃ κανένα θόρυβο ἀπὸ πάνω. Μὰ τίποτε. τίποτε δὲν ἀκουγόταν. σὰν νἄχε κατρακυλήσει στὰ σπλάχνα τῆς γῆς !...

Μὴ ξέροντας πειὰ τί ἄλλο νὰ κάμῃ. ξανάρχισε νὰ στριφογυρνάῃ πάνω—κάτω, σφίγγοντας πάνω τὸ σακάκι του, γιατὶ ἔννοιωθε ρίγη. Τδχε πιασμένο. φουχτωμένο ἀπὸ κάτω. ἀπὸ τὶς μπροστινὲς ἄκρες καὶ τὸ ἔσφιγγε ἀσυνείδητα πάνω στὰ νεφρά του ποὺ πονοῦσαν, ὅταν ἔξαφνα τὸ παράτησε καὶ μιὰ κραυγή. μιὰ κραυγὴ χαρᾶς. ξαφνίσματος. θριάμβου. λυτρώσεως ξέφυγε ἀπ' τὸ στόμα του :

— Θεέ μου !... Θεούλη μου !... Θεούλη μου !...

Τὰ χέρια του τρέμοιν. Δὲν τολμάει νὰ ξαναγγίξῃ τὴν ἄκρη τοῦ σακακιοῦ του.

Σιγὰ—σιγὰ ἔπειτα ξαναπιάνει τὴν ἄκρη τοῦ σακακιοῦ του καὶ τὴν πασπατεύει ἐκεῖ κοντὰ στὴ ραφή. Ναί... ναί, ἔτσι εἶνε... Δὲν κάνει λάθος. Ἐκεῖ μέσα στὴ ραφὴ βρίσκεται τριπωμένο κάτι, ἕνα, δυό, τρία πραγματάκια μικρὰ καὶ μαλακά.... Τί μπορεῖ νἄναι αὐτά ; Τί ἄλλο ἀπὸ σπίρτα ; Ναί, ναί, σπίρτα κέρινα... Τώρα θυμᾶται, τοῦ τὰ εἶχε χαρίσει ἄλλοτε, κάποιος φίλος του Ἀλεξανδρινός.

Σκόρπισαν στὶς τσέπες του, χύθηκαν ἀπ' τὶς τρύπες στὶς φόδρες, χάθηκαν. Χάθηκαν γιὰ νὰ τὸν σώσοιν μιὰ μέρα. Αὐτὴ τὴν ἡμέρα... Αὐτὴ τὴ στιγμή... Ἀνασηκώνει τὴν ἄκρη τοῦ σακακιοῦ του, σχίζει τὴ φόδρα μὲ τὰ δόντια του καὶ νάτα:.. νά !... Δυό, τρία, τέσσερα σπίρτα !... Τέσσερα σπίρτα !... Εἶν' ἀρκετὰ γιὰ νὰ κάμῃ τὴ δουλειά του.... Ὑπεραρκετά... Ὁ Ἀνδρέας ὁ Γαλάζης, ὁ καλλιτέχνης, ὁ μποέμ, ὁ ἐλάχιστα θρῆσκος, γονατίζει κατάχαμα καὶ προσεύχεται στὸ Θεὸ θερμά :

— Καὶ τώρα, ψιθυρίζει, τώρα ἐμπρός, εἰς ἔργον !... Φωτιὰ στὰ τόπια !... (Ἀκολουθεῖ)

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

«Η ΦΩΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ»

Ἡ παθητικὴ καὶ δραματικὴ ἱστορία δύο κοριτσιῶν, δύο Ἀτθίδων ἀδελφῶν, ποὺ ἀγάπησαν παράφορα τὸν ἴδιο νέο.